

ประเด็น เศรษฐกิจ ฉบับที่ C14	12 ก.พ. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น เศรษฐกิจโลกในยุคสงครามการค้า	สงครามการค้าและเศรษฐกิจโลก : เมื่อสหรัฐฯ ขยับโลกต้องเตรียมรับมือ	
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - จีนกับการปรับตัวในยุคสงครามการค้า - ผลกระทบต่อตลาดหุ้นและทองคำ - ไทยควรรับมือกับสงครามการค้าอย่างไร 	

"เมื่อสหรัฐฯ จาม โลกทั้งใบก็จะเป็นหวัด" คำกล่าวนี้สะท้อนถึงอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกาในฐานะมหาอำนาจเศรษฐกิจอันดับหนึ่งของโลก ไม่ว่าสหรัฐฯ จะดำเนินนโยบายใด ผลกระทบย่อมแผ่ขยายไปทั่วทุกมุมโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อนายโดนัลด์ ทรัมป์ เดินหน้านโยบายกีดกันทางการค้าภายใต้แนวคิด "America First" โลกจึงต้องเผชิญแรงสั่นสะเทือนทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการลงทุน โดยมีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดดังนี้

- **โคลอมเบีย** สหรัฐฯ ประกาศเพิ่มภาษีสินค้านำเข้าจากโคลอมเบีย หลังจากรัฐบาลโคลอมเบียปฏิเสธเที่ยวบินส่งตัวผู้อพยพกลับประเทศ โดยให้เหตุผลว่าการดำเนินการดังกล่าวละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ท้ายที่สุดโคลอมเบียยอมปรับจุดยืน โดยใช้เครื่องบินของตนรับผู้อพยพกลับเอง

- **แคนาดา** ทรัมป์ขู่แคนาดาให้เข้าร่วมเป็นรัฐที่ 51 ของสหรัฐฯ พร้อมใช้มาตรการกีดกันทางเศรษฐกิจ เช่น การขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าหากแคนาดาไม่ปฏิบัติตามนโยบายด้านความมั่นคงชายแดน สุดท้าย รัฐบาลแคนาดาตกลงติดตั้งเทคโนโลยีสอดส่องใหม่ เพิ่มกำลังทหารบริเวณชายแดน และร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบขนยาเฟนทานิล และการฟอกเงิน

- **เม็กซิโก** หนึ่งในนโยบายที่เป็นสัญลักษณ์ของทรัมป์คือการสร้างกำแพงชายแดนสหรัฐฯ-เม็กซิโก เพื่อสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายและการค้ายาเสพติด เม็กซิโกยอมเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่กองกำลังรักษาดินแดน 10,000 นาย เพื่อยับยั้งผู้อพยพและยาเสพติดที่มุ่งหน้าสู่สหรัฐฯ ขณะที่สหรัฐฯ ให้คำมั่นว่าจะช่วยป้องกันการลักลอบขนอาวุธสงครามเข้าสู่เม็กซิโก

- **ปานามา** เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2025 ประธานาธิบดีโจเซ ราอูล มูลินโน ยืนยันว่าปานามาถอนตัวจากโครงการ Belt and Road ของจีน โดยสถานทูตปานามาประจำปักกิ่งได้แจ้งรัฐบาลจีนถึงการ

ไม่ต่ออายุความร่วมมือหลังเข้าร่วมตั้งแต่ปี 2017 หลังจากที่ทรัมป์ขู่ยึดคลองปานามา มูลินโนได้สั่งตรวจสอบบริษัท Hutchison Holdings จากฮ่องกง ซึ่งบริหารท่าเรือที่ติดคลองปานามา โดยเตือนว่าหากพบการละเมิดเงื่อนไขที่กระทบเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจะดำเนินมาตรการตอบโต้ทันที

จีนกับการปรับตัวในยุคสงครามการค้า การตัดสินใจของสหรัฐฯ ในการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนมีหลายปัจจัย โดยหนึ่งในเหตุผลหลักคือข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการแพร่กระจายของสารเสพติดเฟนทานิล ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่รุนแรงในสหรัฐฯ แม้ว่าจะเป็นเพียงหนึ่งในข้ออ้างที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงกดดันต่อจีน เพราะสหรัฐฯ ต้องการให้จีนปฏิบัติตามข้อตกลงทางการค้าที่ได้ทำไว้ในปี 2563 รวมทั้งให้จีนเพิ่มการซื้อสินค้าจากสหรัฐฯ และปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของตลาดโลก

จีนเลือกใช้หลายแนวทางในการตอบโต้มาตรการภาษีของสหรัฐฯ หนึ่งในนั้นคือการยื่นเรื่องร้องเรียนต่อองค์การการค้าโลก (WTO) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามรักษาเสถียรภาพของระบบการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ จีนยังประกาศเพิ่มภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ 15% สำหรับสินค้า 80 รายการ คิดเป็นมูลค่ารวม 1.4 หมื่นล้านดอลลาร์ แม้ว่าจะต่ำกว่ามาตรการภาษีของสหรัฐฯ ซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 5.25 แสนล้านดอลลาร์ จีนยังมีมาตรการเสริม เช่น การควบคุมการส่งออกแร่ธาตุสำคัญ และจำกัดการเข้าถึงตลาดของบริษัทสหรัฐฯ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สร้างแรงกดดันต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ โดยไม่ทำให้สถานการณ์ตึงเครียดจนเกินไป แม้ว่ามูลค่ามาตรการภาษีของจีนจะน้อยกว่าสหรัฐฯ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อตลาดการเงินและความเชื่อมั่นของนักลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ สงครามการค้ายังส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานโลกหยุดชะงักและเพิ่มต้นทุนการผลิตสำหรับหลายอุตสาหกรรม ซึ่งอาจนำไปสู่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก **แนวโน้มในอนาคต** แม้ว่ามาตรการตอบโต้จะรุนแรง แต่การเจรจายังคงเป็นทางออกที่สำคัญที่สุดเพื่อลดผลกระทบที่อาจลุกลามมากขึ้น ในขณะเดียวกัน จีนอาจเร่งการปฏิรูปเศรษฐกิจภายในประเทศ และลดการพึ่งพาสหรัฐฯ โดยหันไปเน้นการค้ากับประเทศอื่น ๆ เช่น เอเชีย แอฟริกา และยุโรป เพื่อสร้างสมดุลและกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ

ราคาทองคำพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์ ในขณะที่ตลาดหุ้นมีความผันผวน ทองคำในฐานะสินทรัพย์ปลอดภัย (Safe Haven) ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ราคาทองคำแตะระดับ 2,798.24 ดอลลาร์ต่อออนซ์ ซึ่งเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ สาเหตุหลักมาจาก 1. ความกังวลของนักลงทุนเกี่ยวกับนโยบายกีดกันทางการค้า 2. ค่าเงินดอลลาร์อ่อนค่าลง 0.2% ทำให้ทองคำมีราคาถูกลงสำหรับผู้ถือสกุลเงินอื่น 3. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐฯ อายุ 10 ปีลดลงต่ำสุดในรอบเดือน 4. การคงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) ทำให้ทองคำยังคงเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า

แนวโน้มทองคำในปี 2025 นักวิเคราะห์มองว่าราคาทองคำอาจพุ่งขึ้นไปแตะ 3,000 ดอลลาร์ต่อออนซ์ ภายในไตรมาสที่ 2 ของปี 2568 หากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจยังคงดำเนินต่อไป “คุณจิตติ ตั้งสิทธิ์ภักดี” นายกสมาคมค้าทองคำกล่าวว่าตลาดทองคำโลกยังมีโอกาสทำ All Time High ใหม่ได้จากปัจจัยกดดันต่าง ๆ เช่น นโยบายกีดกันทางการค้า สงครามการค้า และความเสี่ยงของภาวะเศรษฐกิจถดถอย (Recession) ซึ่งอาจทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนต้องการถือครองทองคำเพิ่มขึ้น

ตลาดหุ้นยังคงเผชิญแรงกดดันจากความไม่แน่นอน
สงครามการค้าส่งผลให้ดัชนีตลาดหุ้นทั่วโลกลดลง โดยเฉพาะตลาดหุ้นสหรัฐที่ได้รับแรงกดดันจากความกังวลเกี่ยวกับมาตรการทางเศรษฐกิจของทรัมป์ นักลงทุนจำนวนมากจึงเลือกกระจายความเสี่ยงไปยังสินทรัพย์ปลอดภัย เช่น ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล

ไทยควรรับมือกับสงครามการค้าอย่างไร ภาครัฐบาลไทยเตรียมเจรจากับสหรัฐฯ เพื่อลดผลกระทบจากสงครามการค้า โดยยอมเพิ่มการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ เช่น เอทานอลและสินค้าเกษตร รวมถึงกากถั่วเหลืองสำหรับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เนื่องจากไทยได้ดุลการค้าสหรัฐฯ มาอย่างต่อเนื่องหลายปี ข้อมูลจาก United States Census Bureau ณ วันที่ 6 ก.พ. 2568 ไทยอยู่อันดับ 10 ประเทศที่เกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ โดยมูลค่าเกินดุล 41,500 ล้านดอลลาร์ จากปีก่อนอยู่อันดับ 12 ของโลก ทำให้เสี่ยงที่จะถูกสหรัฐฯ ขึ้นภาษีนำเข้า 10% รัฐบาลจึงวางแผนเจรจากับทั้งทางการและนอกรอบ พร้อมขอให้ภาคปิโตรเคมีเพิ่มการนำเข้าเอทานอลอย่างน้อย 1 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 200 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ไทยยังพิจารณาเสริมความสัมพันธ์ด้านกลาโหมและความมั่นคงกับสหรัฐฯ เพื่อรักษาสถานะพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาและมีบทบาทสำคัญในอาเซียน การปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ไทยสามารถยืนหยัดได้ท่ามกลางความ

ผันผวนของเศรษฐกิจโลก **คุณณินท์ เจียรนวนนท์ ประธานอาวุโส เครือเจริญโภคภัณฑ์ และคุณสารัชต์ รัตนาวะดี ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์** ได้แสดงความคิดเห็นบนเวที **สัมมนา Chula Thailand Presidents Summit 2025** เมื่อวันที่ 3 ก.พ.2568 ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเศรษฐกิจอนาคต โครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะระบบชลประทานที่ช่วยลดภัยแล้งและน้ำท่วม พร้อมเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร หากรัฐบาลจัดสรรงบประมาณพัฒนาชลประทาน จะช่วยให้ภาคเกษตรแข็งแกร่งขึ้น และสามารถต่อยอดสู่พลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานน้ำเพื่อลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล

2. ยกกระดับแรงงานและส่งเสริมเทคโนโลยี การพัฒนาแรงงานเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมที่ต้องปรับตัวสู่เกษตรแม่นยำสูงด้วย AI โดรน และระบบอัตโนมัติ เช่น เครือเจริญโภคภัณฑ์ (CP) ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในจีน กัมพูชา และรัสเซีย ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันระดับโลก

3. ยกย่องระบบการศึกษา ควรมุ่งเน้นการสร้างปัญญาที่นำไปใช้ได้จริง มากกว่าการเน้นปริญญา ควรพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ตามแนวคิดของนายณินท์ เจียรนวนนท์ ที่กล่าวว่า "ต้องเร่งสร้างคนที่มีปัญญา ไม่ใช่แค่ปริญญา" เพื่อให้คนไทยมีกำลังซื้อและเศรษฐกิจเติบโตอย่างมั่นคง

4. สร้างเศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย สงครามการค้าทำให้โครงสร้างตลาดการส่งออกเปลี่ยนแปลงไป ไทยควรลดการพึ่งพาสหรัฐฯ และจีน โดยสร้างความร่วมมือทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน รวมถึงขยายตลาดใหม่ไปยังตะวันออกกลางและยุโรป เพื่อสร้างฐานรายได้

5. เสริมศักยภาพภาคการท่องเที่ยว เพราะเป็นเสาหลักสำคัญของเศรษฐกิจไทย รัฐบาลควรดำเนินมาตรการฟรีวีซ่า เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะสั้น และเพื่อให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างยั่งยืน ไทยควรลงทุนเพิ่มเติมในเรื่อง ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในระยะยาว

6. แนวคิด Entertainment Complex หรือศูนย์บันเทิงครบวงจร เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ได้รับความนิยมใจอย่างกว้างขวาง แม้ว่าจะมีทั้งเสียงสนับสนุนและคัดค้าน แต่หากมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และดำเนินการภายใต้กฎหมายที่เหมาะสม ก็อาจเป็นโอกาสในการสร้างรายได้และดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก

สงครามการค้าเป็นความท้าทายครั้งใหญ่ของไทย แต่ในทุกวิกฤตย่อมมีโอกาส หากไทยสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พลังงานสะอาด เทคโนโลยีและแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจะสามารถปรับตัวและก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งของภูมิภาคอาเซียนได้อย่างแน่นอน

พ.อ.หญิง นवलสมร จรวงษ์

อจ.ทก.วทบ.

แหล่งอ้างอิง

1. Bloomberg News. (2025, กุมภาพันธ์ 2). Xi weighs retaliation after Trump hits China with 10% tariff. *Bloomberg*. <https://www.shorturl.asia/xiS4G>
2. The Structure. (2025, February 6). ระวังขึ้นภาษีชั่วคราวหลังแคนาดา-เม็กซิโกยอมทรมัมป์ [Facebook post]. Facebook. [https://www.facebook.com/photo/?fbid=626944339883360&set=a.170997628811369]
3. กรุงเทพธุรกิจ. (2025, กุมภาพันธ์ 5). เปิดแผน 'ไทย' เจรจาสหรัฐ เพิ่มนำเข้าลดเอฟเฟกต์ 'สงครามการค้า'. *กรุงเทพธุรกิจ*. <https://www.shorturl.asia/ThHdk>
4. สบายสุข, อ. (2025, กุมภาพันธ์ 3). นโยบาย 'ทรมัมป์' ป่วน 'ราคาทอง' 'กูรู' ย้ำเป็นขาขึ้น ลุ้น 'ออลไทม์ไฮ' ต่อ. *กรุงเทพธุรกิจ*. <https://www.shorturl.asia/Y1r8i>
5. ทีมข่าวเศรษฐกิจ. (2023, กุมภาพันธ์ 8). การแข่งขันป้องกันวิกฤตเศรษฐกิจไทย. ไทยรัฐ. https://www.thairath.co.th/money/economics/thailand_econ/2839806